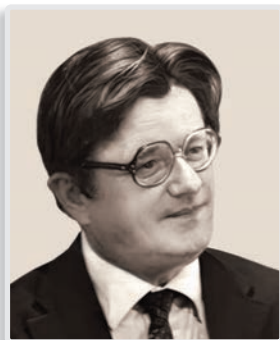

Прынёманне — край, прырода каля ракі
Нёман.

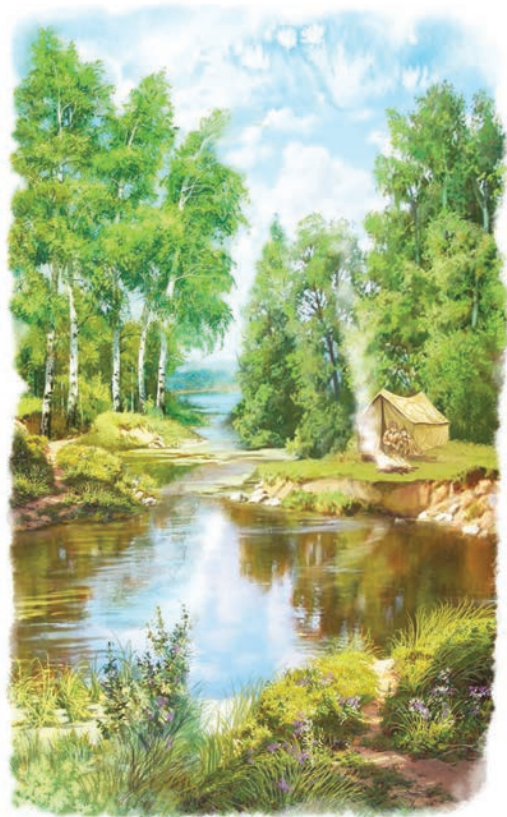
ВІКТАР ШЫМУК

Канікулы

Ля рэчкі —
Росныя сцяжынкi,
Сцяжынкi —
У казачным бары.
У паходзе хлопчыкі,
Дзяўчынкі,
У паходзе
Школьныя сябры.

Яны ідуць па родным
Краі,
Яны Прынёманнем
Ідуць,
Бярозкі іх
Здалёк вітаюць,
Ім песні жаўрукі
Пяюць.

О любы край,
Ты днём і ўночы
Такі прыгожы,
Дарагі,

Як хораша
Палямі крочыць,
Пазнаць
Сцяжынкi і шляхі.

Пабыць у пушчах
Ля зямлянак,
Што параслі
Даўно травой,
Дзе можна
Нашы партызаны
Ішлі на ворагаў
У бой.

Пабыць ля Нёмана
І Буга,
Пабыць ля Сожа
І Дняпра,
Прайсціся полем,
Лесам, лугам
І песні пець
Каля кастра...

1. Чаму школьныя сябры адправіліся ў паход па родным краі? Падмацуйце сваю думку радкамі з верша.
2. Дзе героі твора падарожнічалі? Што іх цікавіць? Як гэта характарызуе юных вандроўнікаў?

3. Па чым можна здагадацца, што вучні падарожнічаюць па ўсёй нашай краіне? Дакажыце адпаведнымі радкамі з верша.
4. Як сама прырода адносіцца да падарожнікаў? Прачытайце адпаведныя словы.
5. Якое слова дапамагае ўявіць бярозкі як жывых істот?
6. Вызначце асноўную думку верша.
7. Разгледзьце ілюстрацыі да верша. Ці адпавядаюць яны зместу твора? Чаму? Абмяркуйце, якія яшчэ малюнкi можна зрабіць да твора.
8. Вывучыце верш на памяць.

Давайце абмяркуем. Як вы плануеце адпачываць летам? Ці былі вы ўдзельнікамі паходаў па родным краі? Калі, з кім і дзе вы падарожнічалі?

Акцябронак — вучань 2, 3 або 4-га класа, які рыхтуецца стаць піянерам.

Коўдраў скатка — коўдры, скручаныя ў трубку і звязаныя па канцах для нашэння праз плячо.

Муляць — ціснуць, націраць.

Колікі — рэзкі, востры боль у жываце або ў баку.

Вярста — старая мера даўжыні, роўная 1 км 60 м.

НІЛ ГІЛЕВІЧ

Сябры ў паходзе

Як выходзілі сябры
У дарогу на зары,
Бралі яны рэчы,
Клалі іх за плечы:

Грышка ўзяў палатку,
Цішка — коўдраў скатку,
Стась — тапор з рыдлёўкай,
Харч і посуд — Лёўка,
А сачкі з бляшанкай —
Акцябронак Янка.

Толькі выйшлі за сяло
Цішку муляць пачало,
Стаў прасіць ён Грышку:
— Памажы, брат, крышку!

Цягне Грышка скатку,
Скатку і палатку,
Стась — тапор з рыдлёўкай,
Харч і посуд — Лёўка,
А сачкі з бляшанкай —
Акцябронак Янка.

І гадзіну не ішлі —
Стася колікі ўзялі.
Стаў прасіць ён Грышку:
— Памажы, брат, крышку!

Цягне Грышка скатку,
Скатку і палатку,
І тапор з рыдлёўкай,
Харч і посуд — Лёўка,
А сачкі з бляшанкай —
Акцябронак Янка.

Як мінулі вёрстаў пяць,
Стала моцна прыпякаць.
Прасіць Лёўка Грышку:
— Памажы, брат, крышку!

Цягне Грышка скатку,
Скатку і палатку,
І тапор з рыдлёўкай,
І ўвесь клўнак Лёўкаў,
А сачкі з бляшанкай —
Акцябронак Янка.

За гарой, дзе бор драмаў,
Раптам Янка закульгаў.
Стаў прасіць ён Грышку:
— Паднясі, брат, крышку!

Цягне Грышка скатку,
Скатку і палатку,
І тапор з рыдлёўкай,
І ўвесь клунак Лёўкаў,
І сачкі, й бляшанку,
І... самога Янку!

1. Якія пачуцці выклікаў у вас Грышка? Чаму?
2. Ці можна назваць Грышку, Цішку, Стася, Лёўку і Янку сапраўднымі турыстамі?
3. Чаму ва ўсіх дзяцей, акрамя Грышкі, не хапіла фізічных сіл несці неабходныя рэчы?
4. Разгледзьце ілюстрацыі да верша (с. 111, 112). Вызначце, дзе на іх акцябронак Янка, а дзе — Грышка. Прачытайце радкі, якія адносяцца да ілюстрацыі.
5. Для чаго паэт раскажаў гэту смешную гісторыю?
6. Падрыхтуйце выразнае чытанне твора, перадаючы яго жартоўны настрой.

Давайце абмяркуем. Як вы разумеете выраз «быць сапраўдным турыстам»? З якой мэтай людзі займаюцца турызмам?